TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20905
Tarih : 28.10.2026

10/4910

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de psikologların yaşadığı istihdam sorunlarının, mesleki hak ve yetkilerine ilişkin mevzuat eksikliklerinin, psikoloji eğitimindeki kontenjan ve uzmanlaşma politikalarının, kamu kurumlarındaki personel yetersizliğinin ve yurttaşların ücretsiz, erişilebilir ve nitelikli ruh sağlığı hizmetlerine ulaşmasında yaşanan sorunların araştırılması ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'de ruh sağlığı hizmetlerine duyulan ihtiyaç artarken psikologların istihdam sorunları, mesleki haklarına ilişkin belirsizlikler ve kamusal psikolojik destek hizmetlerinin yetersizliği önemli bir toplumsal sorun hâline gelmiştir. Yoksulluk, işsizlik, ekonomik güvencesizlik, toplumsal eşitsizlikler, şiddet ve ayrımcılık gibi sorunlar, yurttaşların ruh sağlığını olumsuz etkilerken psikolojik destek hizmetlerine erişimdeki eşitsizlikleri de derinleştirmektedir.

Dünya Sağlık Örgütünün 2024 Ruh Sağlığı Atlası Türkiye profiline göre ülkede her 100 bin kişiye 6 psikolog ve 4,6 psikiyatrist düşmektedir. Toplam ruh sağlığı çalışanı sayısı ise 100 bin kişide 14,2'dir. Bu veriler, ruh sağlığı hizmetlerinin kapasitesinin ve uzman personel dağılımının değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Özellikle ekonomik güçlükler nedeniyle özel sağlık kuruluşlarından hizmet alamayan yurttaşların ücretsiz psikolojik desteğe erişebilmesi, kamusal ruh sağlığı hizmetlerinin güçlendirilmesini gerekli kılmaktadır.

Psikolog Kadroları Ortak Hareket Platformu tarafından Ekim 2026'da hazırlanan Türkiye'deki Psikolog İstihdamına Yönelik Araştırma Raporu'nda, Yükseköğretim Kurulu verilerine dayanılarak psikoloji bölümlerinden mezun olan öğrenci sayısının 2015–2016 öğretim yılında 3.066 iken 2024–2025 döneminde 9.417'ye yükseldiği belirtilmektedir. Rapora göre son on yılda toplam 62.516 öğrenci psikoloji bölümlerinden mezun olmuştur. Buna karşın kamu kurumlarındaki sınırlı istihdam olanakları, psikoloji mezunlarının işsizlik, güvencesiz çalışma ve meslekleri dışında işlerde çalışma sorunlarını gündeme getirmektedir.

Sağlık Bakanlığının 2025 yılında gerçekleştirdiği KPSS-2025/4 ve KPSS-2025/5 yerleştirmelerinde toplam 93 psikolog kontenjanı açıldığı belirtilmektedir. Mezun sayılarındaki artış karşısında kamuya ayrılan kadroların sınırlı kalması, yükseköğretim kontenjanları ile kamu personel planlaması arasındaki uyumsuzluğa işaret etmektedir. Yüksek KPSS puanlarına rağmen atanamayan psikoloji mezunlarının yaşadığı sorunlar, kamu istihdam politikalarının yeniden değerlendirilmesini gerektirmektedir.

Öte yandan kamu hastaneleri, Sağlıklı Hayat Merkezleri, Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri, bağımlılıkla mücadele birimleri, sosyal hizmet kuruluşları, ceza infaz kurumları ve adliyelerde psikologların sunduğu hizmetler büyük önem taşımaktadır. Çocukların, kadınların, engellilerin, yaşlıların, mahpusların ve şiddete maruz bırakılan kişilerin ihtiyaç duydukları psikososyal desteğe zamanında ulaşabilmesi için yeterli sayıda uzman personelin istihdam edilmesi gerekmektedir. Ancak kamu kurumlarındaki mevcut psikolog sayısı, boş kadrolar, personel başına düşen başvuru yükü ve bölgesel dağılıma ilişkin verilerin kapsamlı biçimde değerlendirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Psikoloji eğitimindeki sorunlar da istihdam politikalarıyla doğrudan ilişkilidir. Üniversitelerdeki kontenjanların belirlenmesinde mezunların istihdam olanaklarının yeterince gözetilmemesi, akademik kadro ve uygulamalı eğitim imkânları arasındaki farklılıklar, eğitimin niteliğine ilişkin tartışmaları artırmaktadır. Özellikle klinik psikoloji yüksek lisans programlarında uygulanan yüksek öğrenim ücretleri, ekonomik olanakları sınırlı mezunların uzmanlaşma fırsatlarına erişimini güçleştirmekte ve mesleki gelişimde eşitsizliklere yol açmaktadır.

Psikologların mesleki görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin mevzuat sorunları da uzun süredir çözüm beklemektedir. Ocak 2026'da yaklaşık 750 psikolog ve klinik psikoloğun mesleki uygulamalarda karşılaşılan sorunlar, yetki belirsizlikleri, istihdam koşulları ve meslek yasası ihtiyacı nedeniyle Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurması, sorunun boyutlarını ortaya koymaktadır. Psikologların mesleki haklarının güvence altına alınması, görev ve yetkilerinin açık biçimde tanımlanması, meslek standartlarının oluşturulması ve nitelikli psikolojik hizmet sunumunun sağlanması için kapsamlı yasal düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Ruh sağlığı hizmetlerine erişim, yurttaşların ekonomik durumuna ve yaşadıkları bölgeye göre farklılaşmaktadır. Psikolojik destek hizmetlerinin önemli ölçüde özel sektör üzerinden karşılanması, özellikle düşük gelirli yurttaşların bu hizmetlerden yararlanmasını güçleştirmektedir. Kamusal ruh sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılması, psikolog istihdamının artırılması ve hizmetlerin toplumun bütün kesimleri için erişilebilir hâle getirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle psikologların istihdam ve mesleki sorunlarının, yükseköğretim politikalarının, kamu kurumlarındaki personel ihtiyacının, mesleki düzenleme eksikliklerinin ve ruh sağlığı hizmetlerine erişimde yaşanan eşitsizliklerin bütün yönleriyle araştırılması, ilgili meslek örgütlerinin ve uzmanların görüşleri alınarak kalıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3			
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	